

**БЪЛГАРСКА
НАРОДНА БАНКА**

УТВЪРЖДАВАМ:

**НИНА СТОЯНОВА
ПОДУПРАВИТЕЛ, РЪКОВОДЕЩ
УПРАВЛЕНИЕ „БАНКОВО“**

**БЪЛГАРСКА
НАРОДНА БАНКА**

№ 16 - 24018 / 24.02.2020г.

София, пл. „Княз Александър I“ No 1

УКАЗАНИЯ

**ЗА РЕДА ЗА ВКЛЮЧВАНЕ, ПРАВИЛА ЗА РАБОТА И ЗА
ИЗКЛЮЧВАНЕ НА ОРГАНИ И ИНСТИТУЦИИ
В ИНФОРМАЦИОННАТА СИСТЕМА
НА РЕГИСТЪРА НА БАНКОВИТЕ СМЕТКИ И СЕЙФОВЕ**

София, февруари 2020 г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С настоящите „Указания за реда за включване, правила за работа и за изключване на органи и институции в информационната система на Регистъра на банковите сметки и сейфове“ (Указанията) се уреждат редът и начинът за включване в информационната система на Регистъра на банковите сметки и сейфове (ИС на РБСС, „системата“) и получаване на информация от оправомощените лица от органи и институции по чл. 56а, ал. 3 от Закона за кредитните институции (ЗКИ).

(2) Настоящите указания не се отнасят до институциите по чл. 3 от Наредба 12 на Българската народна банка (БНБ).

Чл. 2. Регистърът на банковите сметки и сейфове обобщава информацията за водените от банки, платежни институции и дружества за електронни пари сметки, номерата на сметки, титулярите на сметки и упълномощените да се разпореждат със сметките лица, действителните собственици на титулярите на сметки, данни за наличие на запори по сметки, както и за лицата, наематели на сейфове в банки и техните пълномощници, и я предоставя на органите и институциите по чл. 56а, ал. 3 от Закона за кредитните институции (ЗКИ).

Чл. 3. Органите и институциите по чл. 56а, ал. 3 от ЗКИ (органите и институциите) и БНБ осъществяват взаимодействието при спазване на тяхната независимост, в съответствие с правомощията им.

II. ПРОЦЕДУРА ЗА ВКЛЮЧВАНЕ И ЗА ИЗКЛЮЧВАНЕ ОТ ИС НА РБСС

Чл. 4. (1) Органите и институциите подават писмено заявление до подуправителя, ръководещ управление „Банково“ на БНБ, за включване в ИС на РБСС - *Приложение № 1* от Указанията. Към заявлението се прилагат следните документи:

1. „Регистрационен формуляр за включване в Регистъра на банковите сметки и сейфове“ – *Приложение № 2* от Указанията.

2. „Уведомление за техническа и софтуерна готовност за включване в ИС на РБСС“ – *Приложение № 3* от Указанията.

3. Вътрешни правила, в съответствие с чл. 56а, ал. 6 от ЗКИ.

(2) Структурата на Вътрешните правила следва да бъде:

1. „Уводна част – общи разпоредби“ – цел на правилата и кратко описание на функциите на органа или институцията, които ще изискват достъп до информацията в регистъра.

2. „Правила за администриране на системата“ – определяне на оправомощените лица от органа или институцията, които ще бъдат регистрирани като потребители тип

„Администратор“ на ИС на РБСС. Частните съдебни изпълнители по чл. 56а, ал. 3, т. 11 от ЗКИ определят бизнес потребители, които се регистрират в ИС на РБСС от администратор на БНБ. Регламентиране на тяхната регистрация в регистъра, както и на техните права и задължения за достъп и работа със системата.

3. „Ред и процедури за получаване на информация от ИС на РБСС“ – регламентиране редът за получаване на информация от регистъра, в това число правата и задълженията на оправомощените лица във връзка с изпълнение на служебните им задължения по повод на конкретни проверки. Контролът върху потребителите се осъществява с вътрешна процедура, която да гарантира регламентиран достъп до системата и основанието за извършените проверки, в това число:

а) органите и институциите следва да включват и информация за създаването и поддържането на специален регистър по чл. 56а, ал. 5 от ЗКИ, който да съдържа данни за датата на извършената проверка, идентификационни данни, които недвусмислено идентифицират физическото и/или юридическото лице, за които се правят проверките, персонална идентификация на служителя отправил запитването, потребителско име на служителя извършил търсенето в ИС на РБСС, както и номер на служебен документ или преписка, които са основание и повод за извършената справка;

б) служебното основание, въз основа на което е извършена справката следва да бъде в съответствие с „Номенклатура „Основания за извършване на справки от информационната система на Регистъра на банковите сметки и сейфове“ и методологически пояснения за нейното използване“ (*Приложение № 7*). Всеки орган и институция може да допълва специалния регистър с други данни и информация за осъществяване на по-ефективен контрол на оправомощените лица с право на достъп до системата;

в) воденето на специалния регистър се основава на създадения вътрешен ред в органа и институцията и информацията в него е необходимо да съответства на въведените в ИС на РБСС данни за конкретна проверка, като записите в него се съхраняват пет години от датата на направената проверка.

4. „Мерки за съхранение, защита и контрол във връзка с получаването и ползването на информация от ИС на РБСС“ – регламентиране на посочените мерки, както и на мерки за предотвратяване на неоторизиран достъп до системата, в т.ч. определяне нива на отговорности, както и вътрешен ред при установяване на такъв.

5. „Мерки за защита на лични данни“ – в съответствие с изискванията от *Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното*

движение на такива данни и за отмяна Директива 95/46/ЕО /Регламента/, органите и институциите, администратори на лични данни, прилагат подходящи технически и организационни мерки за гарантиране на сигурността на обработваните лични данни, в т.ч. по отношение на лицата с право на достъп до системата на РБСС, чиито дейности са свързани с обработване на лични данни.

б. „Заклучителни разпоредби“ – посочване на документ (например протокол, заповед, решение и др.), с който правилата са приети. Посоченият документ е неразделна част от правилата. Органите и институциите предоставят изменения и допълнения на вътрешните правила в 10-дневен срок от датата на тяхното приемане в съответствие с чл. 18, ал. 3 на Наредба № 12 за РБСС.

(3) Ако органът или институцията има подразделения, потребители от които ще получават информация от ИС на РБСС и ако за извършените услуги от тези потребители трябва да се генерират отделни справки, тогава лицето за контакт подава в БНБ данни за тези подразделения, за да бъдат регистрирани в ИС на РБСС. Данните се подават с „Регистрационен формуляр за включване на подразделения в информационната система на Регистъра на банковите сметки и сейфове“ – Приложение № 4 от Указанията.

(4) Документите по ал. 1 и ал. 3 се подписват от лицата, които управляват и представляват органите и институциите или от оправомощени от тях лица и се подпечатват.

(5) Ако заявителят не предостави всички документи по ал. 1 и ал. 3 или предоставените документи съдържат непълна, противоречива или невярна информация, БНБ писмено уведомява заявителя за това, като изпраща писмо, съдържащо указания за отстраняване на несъответствията.

(6) Съгласно чл. 18, ал. 5 от Наредба № 12 за РБСС, за всяка промяна в информацията и документите, настъпила след включване в ИС на РБСС, органите и институциите уведомяват в 15-дневен срок БНБ, като прилагат и заверени копия на документите, удостоверяващи промяната.

(7) Включването и изключването от ИС на РБСС се извършва със заповед на подуправителя, ръководещ управление „Банково“, с определена в нея дата.

(8) Въз основа на заповед за изключване по чл. 4, ал. 7 администратор от БНБ преустановява достъпа на потребителите и изключва органа или институцията от ИС на РБСС в случаите на чл. 18, ал. 7 от Наредба № 12 за РБСС.

Чл. 5. (1) Органите и институциите определят свои потребители тип „Администратор“ на ИС на РБСС, съгласно „Регистрационен формуляр за включване в Регистъра на банковите сметки и сейфове“ - Приложение № 2, които получават на електронните си адреси

потребителски имена и пароли за достъп до ИС на РБСС от администратор на РБСС. След първоначалния успешен вход в системата всеки потребител следва задължително да смени паролата си за достъп съгласно указанията в документ „Ръководство за потребители от органи и институции“ (*Приложение № 5*).

(2) При промяна на потребител тип „Администратор“ съгласно *Приложение № 2*, органите и институциите попълват и подават „Регистрационен формуляр при промяна на администратори в ИС на РБСС“ (*Приложение № 6*).

(3) Регистрираните потребители от тип „Администратор“ имат задължението да определят други служители от органа или институцията като бизнес потребители със съответните роли.

(4) Частните съдебни изпълнители определят бизнес потребители на ИС на РБСС, съгласно „Регистрационен формуляр за включване в Регистъра на банковите сметки и сейфове на частен съдебен изпълнител“ - *Приложение № 2а*, които получават на електронните си адреси потребителски имена и пароли за достъп до ИС на РБСС от администратор на РБСС. След първоначалния успешен вход в системата всеки бизнес потребител следва задължително да смени паролата си за достъп съгласно указанията в документ „Ръководство за потребители от органи и институции“ (*Приложение № 5*). При промяна на бизнес потребител съгласно *Приложение № 2а*, частния съдебен изпълнител попълва и подава „Регистрационен формуляр при промяна на бизнес потребител на частен съдебен изпълнител в ИС на РБСС“ (*Приложение № 6а*).

(5) Бизнес потребителите получават една или няколко роли за достъп до функционалността на системата. Всяка роля има определени права за достъп, съгласно „Ръководство за потребители от органи и институции“ (*Приложение № 5*).

(6) Достъпът до ИС на РБСС от потребителите на органите и институциите се осъществява с квалифицирано удостоверение за квалифициран електронен подпис (КУКЕП), съдържащо ЕГН на лицето. Само титулярят на КУКЕП, съдържащ ЕГН, има право на достъп до ИС на РБСС като потребител на регистъра с този идентификатор.

(7) При деактивиране на потребител, независимо от причините, органите и институциите уведомяват в седемдневен срок писмено дирекция „Регистри“ при управление „Банково“ на БНБ.

(8) Веднъж годишно, БНБ може да изисква от органите и институциите „Списък на активните потребители на РБСС“ (*Приложение № 9*). При установяване на несъответствие в съдържанието на списъка и справка от системата на регистъра, администраторът от РБСС може да преустанови достъпа на потребители, които не са посочени в списъка (*Приложение № 9*).

(9) Управлението на достъпа по ал. 8 по отношение на бизнес потребителите на частните съдебни изпълнители се осъществява от администратори на РБСС.

III. ПОЛУЧАВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ОТ ИС НА РБСС

Чл. 6. (1) Регистърът на банковите сметки и сейфове съдържа информацията за водените от банки, платежни институции и дружества за електронни пари сметки, номерата на сметки, техните титуляри и упълномощените да се разпореждат със сметките лица, действителните собственици на титулярите на сметки, данни за наличие на запори по сметки, както и за лицата, наематели на сейфове в банки и техните пълномощници. Информация от регистъра се предоставя на органите и институциите чрез справки на хартиен носител или по електронен път, а за лицата по чл. 56а, ал. 3, т. 10 от ЗКИ само по електронен път. Справките са както следва - за сметки на физически или юридически лица, за сейфове в банки на физически или юридически лица и за сметки и сейфове на физически или юридически лица ¹.

(2) Справка за сметки и справка за сейфове в банки се генерират въз основа на информацията, която се съдържа в ИС на РБСС, към момента на обработването на заявката за справка.

Чл. 7. (1) РБСС предоставя електронен достъп до справките от системата на органите и институциите чрез следните функционалности:

1. Справка за едно лице през екранна форма - предоставя се във формат MS Word, MS Excel, HTML или PDF.

2. Справка за списък от лица чрез файлов интерфейс. Информацията се предоставя в Excel и XML формат. При файловия интерфейс множеството лица се подават в текстов файл, който съдържа идентификаторите им.

(2) Справка по ал. 1 се генерира от ИС на РБСС, като се въвежда основание, номер и дата на документ съгласно „Номенклатура „Основания за извършване на справки от информационната система на Регистъра на банковите сметки и сейфове“ и методологически пояснения за нейното използване“ (*Приложение № 7*).

(3) С оглед автоматизиране на процесите по получаване на справки по електронен път органите и институциите могат да ползват *B2B услуги*, съгласно „Ръководство за използване на B2B услуги от органи и институции“ (*Приложение № 8*).

¹ Данни за платежни сметки с номер на сметка или международен номер на банкова сметка (IBAN), водени от платежните институции и дружествата за електронни пари с издаден лиценз от БИП, както и информация за действителен собственик на сметка, се подават в регистъра, считано от 10.09.2020 г.

(4) Искания за издаване на справки на хартиен носител от РБСС се подават в дирекция „Административна“, на обособено в паричен салон гише на БНБ или по пощата на адрес: 1000 София, пл. „Княз Александър I“ № 1.

Чл. 8. (1) За справки от ИС на РБСС органите и институциите заплащат такси съгласно чл. 16 от Наредба № 12 за РБСС.

(2) Дължимите такси от държавни и съдебни органи са за сметка на държавния бюджет и се изплащат на тримесечие от централния бюджет, въз основа на сключен договор между Министерството на финансите и Българската народна банка, съгласно чл. 56а, ал. 11 от ЗКИ.

(3) Дължимите такси от лицата по чл. 56а, ал. 3, т. 10 и т. 11 от ЗКИ се фактурират до 5-то число на месеца за извършените по електронен път справки от всяко едно лице от регистъра за предходния месец.

1. БНБ издава електронни фактури от ИС на РБСС на органи и институции по чл. 56а, ал. 3 от ЗКИ по ред, определен в „Ръководство за потребители от органи и институции“ (*Приложение № 5*).

2. Всеки орган и институция оторизира потребители с роля за преглед и изтегляне на фактури от ИС на РБСС, съгласно „Ръководство за потребители от органи и институции“ (*Приложение № 5*).

3. При генериране и подписване на фактура от БНБ, потребител с роля по т. 2 получава известие на своята електронна поща.

(4) Сумата по фактурата се заплаща в срок до 15 календарни дни от датата на издаването ѝ.

(5) В първия работен ден от месеца, следващ месеца на крайната дата за заплащане на фактура, администратор от БНБ преустановява достъпа на потребителите на органи и институции, които не са заплатили фактурата в срока по ал. 4, до заплащане на дължимата сума и на такса за възстановяване на достъпа до регистъра по чл. 16, ал. 1, т. 9 от Наредба № 12 за РБСС на БНБ.

V. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Неразделна част от настоящите указания са следните приложения:

1. „Заявление за включване в информационната система на Регистъра на банковите сметки и сейфове“ (*Приложение № 1*);

2. „Регистрационен формуляр за включване в Регистъра на банковите сметки и сейфове“ (*Приложение № 2*);

3. „Регистрационен формуляр за включване в Регистъра на банковите сметки и сейфове на частен съдебен изпълнител“ (*Приложение № 2а*);

4. „Уведомление за техническа и софтуерна готовност за включване в информационната система на Регистъра на банковите сметки и сейфове“ (*Приложение № 3*);
5. „Регистрационен формуляр за включване на подразделения в информационната система на Регистъра на банковите сметки и сейфове“ (*Приложение № 4*);
6. „Ръководство за потребители от органи и институции“ (*Приложение № 5*);
7. „Регистрационен формуляр при промяна на администратори в информационната система на Регистъра на банковите сметки и сейфове“ (*Приложение № 6*);
8. „Регистрационен формуляр при промяна на бизнес потребител на частен съдебен изпълнител в ИС на РБСС“ (*Приложение № 6а*);
9. „Номенклатура „Основания за извършване на справки от информационната система на Регистъра на банковите сметки и сейфове“ и методологически пояснения за нейното използване“ (*Приложение № 7*);
10. „Ръководство за използване на В2В услуги от органи и институции“ (*Приложение № 8*);
11. „Списък на активните потребители на РБСС“ (*Приложение № 9*).

§ 2. Справка по чл. 7, ал. 1, т. 2 се генерира от ИС на РБСС, считано от месец май 2020 г.

§ 3. Регистрираните потребители в ИС на РБСС с роля на администратор, получават от БНБ служебно правата за потребители от тип „Администратор“ по чл. 5, ал. 1, считано от месец май 2020 г.

§ 4. Регистрираните потребители на частните съдебни изпълнители в ИС на РБСС с роля на администратор, получават от БНБ служебно правата за бизнес потребители по чл. 5, ал. 4, считано от месец май 2020 г.

§ 5. Настоящите Указания са издадени на основание § 4 от Преходните и заключителни разпоредби на Наредба № 12 за Регистъра на банковите сметки и сейфове (обн., ДВ, бр. 81 от 14.10.2016 г., изм. и доп. бр. 103 от 27.12.2016 г.) и § 12 от Преходните и заключителни разпоредби на Наредба № 12 за Регистъра на банковите сметки и сейфове (обн., ДВ, бр. 103 от 2016 г.) и отменят Указания БНБ-60794/01.06.2018 г.